

USLOVI ZA OSIGURANJE OD OPASNOSTI PREKIDA RADA USLJED POŽARA I NEKIH DRUGIH OPASNOSTI

DA BI BILO
JASNIJE

BITNA
DOKUMENTA

SKREĆEMO
VAM PAŽNJU

POSEBNO
VAŽNO

OSIGURANA
SUMA PREMIJA

Predmet osiguranja

Član 1

- (1) Predmet osiguranja u smislu ovih Uslova mogu biti:
  - 1) poslovni dobitak,
  - 2) određeni troškovi poslovanja.
- (2) Pod poslovnim dobitkom se podrazumijeva samo onaj dobitak koji se formira (dobija) iz poslovnog prihoda ostvarenog obavljanjem registrovane privredne djelatnosti. Ne smatra se poslovnim dobitkom onaj koji nije u uzajamnoj (uzročnoj) vezi sa osiguranom djelatnošću i koji se mimo toga ostvaruje, kao na primjer finansijski dobitak, neposlovni i vanredni dobitak.
- (3) Pod troškovima poslovanja se podrazumijevaju samo određeni troškovi koji su fiksnog karaktera i nastaju nezavisno od toga da li se privredna djelatnost odvija ili ne, a koje osiguranik mora da snosi.
Troškovi koji su direktno vezani za obavljanje registrovane privredne djelatnosti (troškovi sirovina i materijala, troškovi goriva i utrošene energije i slično) ne mogu biti predmet osiguranja.

Osigurane opasnosti

Član 2.

- (1) Po ovim Uslovima pruža se osiguravajuća zaštita i vrši naknada za štete prouzrokovane prekidom rada, odnosno smanjenjem privredne aktivnosti (prekid rada) zbog uništenja, oštećenja ili nestanka osigurane stvari od opasnosti definisane u Članu 3. stav (1) do (7) ovih Uslova i to:
  - 1) požara i udara groma,
  - 2) eksplozije, osim eksplozije od nuklearne energije, osim ako je drugačije ugovoreno,
  - 3) oluje,
  - 4) grada (tuče),
  - 5) udara sopstvenog motornog vozila i sopstvene pokretne radne mašine u osigurani građevinski objekat,
  - 6) pada letjelice,
  - 7) manifestacija i demonstracija.
- (2) Ako se posebno ugovori i obračuna dodatna premija, osiguravajuća zaštita za štete prouzrokovane prekidom rada zbog uništenja, oštećenja ili nestanka osigurane stvari, proširuje se na jednu ili više dopunskih opasnosti definisanih u Članu 3. stav (8) do (15) ovih Uslova, već prema tome kako se ugovori, i to:
  - 1) poplava i bujica,
  - 2) izlivanje vode iz instalacija,
  - 3) klizanje tla i odronjavanje,
  - 4) sniježna lavina,
  - 5) iscurjenja tečnosti i gasa (lekaža),
  - 6) izlivanje užarene tečne rastopljene mase,
  - 7) samozapaljenje zaliha.
- (3) Opasnosti iz stava (2) mogu se ugovoriti samo ukoliko su ugovorene i opasnosti iz stava (1) ovog Člana.

Obim osiguranih opasnosti

Član 3.

- (1) Obim opasnosti požara i udara groma
  - 1) Požarom se, u smislu ovih Uslova, smatra vatra nastala izvan određenog ognjišta ili vatra koja je ovo mjesto napustila i sposobna je da se dalje razvija svojom sopstvenom snagom.
  - 2) Ne smatra se da je nastupio požar ako je osigurana stvar uništena ili oštećena:
    - a) usljed izlaganja vatri ili toploti radi obrade ili u druge svrhe (na primjer u industrijskoj preradi, sušenja, prženja, pečenja i sl.),
    - b) usljed vrenja ili zagrijavanja, kuvanja, dimljenja i sl.
  - 3) Udarom groma, u smislu ovih Uslova, smatra se dejstvo snage ili toplote groma koje ima za posljedicu oštećenja ili uništenja osiguranih stvari, kao i štete od udara predmeta oborenih gromom.
  - 4) Ne smatra se da su oštećenja nastala udarom groma ako su prouzrokovana usljed dejstva električne energije prenapona ili zagrijavanja usljed preopterećenja, atmosferskih pražnjenja i zbog sličnih pojava, kao i oštećenja prouzrokovana prenošenjem električne energije, preko vodova kao posljedica udara groma.
- (2) Obim opasnosti eksplozije
  - 1) Eksplozijom, u smislu ovih Uslova, smatra se iznenadno ispoljavanje sile zasnovane na težnji pare ili gasova za proširenjem. Eksplozija sudova pod pritiskom (kotlova, cijevi i sl.) postoji samo kada su zidovi suda u tolikoj mjeri pocijepani da nastaje trenutno izjednačenje unutrašnjeg i spoljnog pritiska. Eksplozijom se smatra i eksplozija u unutrašnjosti suda usljed hemijskog pretvaranja i ako zidovi suda nisu pocijepani.
  - 2) Eksplozijom, u smislu ovih Uslova, ne smatra se eksplozija od nuklearne energije, miniranja koje se vrši u okviru djelatnosti osiguranika ili u okviru dozvoljene djelatnosti trećih lica, u prostoru za unutrašnje sagorijevanje (cilindar motora) koja je normalna pojava u procesu proizvodnje, izduvavanje iz peći i sličnih naprava, biološkog karaktera, vodenog udara koji se u tunnelima i cjevovodima pod pritiskom manifestuju kao eksplozija, na sudu pod pritiskom koja je posljedica dotrajalosti, istrošenja ili prekomjerne naslage rđe, kamenca, taloga ili mulja, ako je usljed toga oštećen samo taj sud.
- (3) Obim opasnosti oluje
  - 1) Olujom, u smislu ovih Uslova smatra se vjetar brzine 17,2 m/s, odnosno 62 km/h (jačine 8 stepeni po Boforovoj skali) ili više, a prouzrokovao je mehanička oštećenja osiguranih stvari direktnim dejstvom usled oluje ili direktnim udarom oborenih, odnosno olujom nošenih predmeta. Smatra se da je duvao vjetar ove brzine u kraju gdje se nalazi osigurana stvar, ako je vjetar lomio grane i stabla ili oštetiо redovno održavane građevinske objekte. U slučaju sumnje podnosilac odštetnog zahtjeva mora dokazati brzinu vjetra izvještajem hidrometeorološke službe.
  - 2) Ne smatra se da su oštećenja nastala od oluje ako su prouzrokovana:
    - a) od prodiranja kiše, grada (tuče), snijega i drugih nanosa kroz otvoren prozor ili druge otvore koji postoje na zgradi,
    - b) od kiše i drugih padavina na stvarima smještenim na slobodnom prostoru (plastovima, kamarama i slično), u gričevima, pod nadstrešnicama i ostalim otvorima na zgradama,
    - v) od nanošenja snijega olujom ili od težine snijega,
    - g) zbog toga što građevinski objekat nije izgrađen prema uobičajenom načinu gradnje u tom mjestu, ili je slabo održavan, ili je dotrajavao, ili je sagrađen od folija od vještačkog materijala (na primjer tople leje i slično).
- (4) Obim opasnosti grada (tuče)
  - 1) Pod opasnošću grada, u smislu ovih Uslova, smatra se djelovanje snage od udara grada u osiguranu stvar kao i zbog prodiranja grada i kiše kroz otvore nastale od padanja grada koji ima za posljedicu prekid rada.
  - 2) Od opasnosti grada nije osiguran prekid rada do kog bi došlo oštećenjem stakla na staklenicima i folijama toplih leja.
- (5) Obim opasnosti udara sopstvenog motornog vozila i sopstvene pokretne radne mašine. Osiguranjem je obuhvaćen prekid rada koji nastane od udara sopstvenog motornog vozila ili sopstvene pokretne radne mašine u građevinski objekat u krugu osiguranog pogona od prekida rada.
- (6) Obim opasnosti pada i udara letjelice
  - 1) Padom, odnosno udarom letjelice, u smislu ovih Uslova, smatra se pad, odnosno udar letjelice bilo koje vrste na objekat pogona.
  - 2) Smatra se da je nastao osigurani slučaj i onda kada je u objekat pogona udario dio letjelice ili predmet iz letjelice.
- (7) Obim opasnosti manifestacije i demonstracije
  - 1) Manifestacijom i demonstracijom, u smislu ovih Uslova, smatra se organizovano ili spontano javno ispoljavanje raspoloženja grupe građana.
  - 2) Smatra se da je nastao osigurani slučaj manifestacije ili demonstracije ako je prekid rada nastao usljed oštećenja ili uništenja stvari koje služe osiguranju djelatnosti osiguranika ma na koji način djelovanjem manifestanata, odnosno demonstranata (rušenje, demoliranje, razbijanje, paljenje i drugo).
- (8) Obim opasnosti poplave, bujice i visoke vode

- 1) Poplavom, u smislu ovih Uslova, smatra se stihijsko neočekivano plavljenje terena od stalnih voda (rijeka, jezera, mora i drugo) usljed toga što se voda izlila iz korita ili probila odbrambeni nasip ili branu, izlivanje vode usljed izvanredno velike plime i talasa na moru i jezeru neuobičajene jačine i od nadolaženja vode iz vještačkog jezera.
Poplavom se smatra i neočekivano plavljenje terena usljed naglog obrazovanja velike količine vodene mase koja nastane kao posljedica provale oblaka.
Bujicom se smatra stihijsko neočekivano plavljenje terena vodenom masom koja se obrazuje na nizbrdnim terenima usljed jakih atmosferskih padavina i sliva ulicama i putevima.
  - 2) Osiguranjem je obuhvaćen i prekid rada prouzrokovan visokom vodom i podzemnom vodom koja je posljedica visoke vode, ali samo na hidrograđevinskim objektima.
Visokom vodom, u smislu ovih Uslova, smatra se:
    - a) izuzetna pojava neuobičajenog porasta vodostaja u neočekivano vrijeme,
    - b) podzemna voda kao posljedica visoke vode. Obaveza je osiguravača za prekid rada od visoke vode iznad unaprijed utvrđenih, mjesečnih kota vodostaja ili protoka izmjerenih prema najbliže postavljenom pokazivaču vodostaja.Za svaki pojedini mjesec normalan je onaj najviši mjesečni vodostaj za posljednjih 20 godina koji pokazuje pokazivač vodostaja najbliži osiguranom hidrograđevinskom objektu koji pripada osiguraniku, uz isključenje izuzetno visokih vodostaja.
  - 3) Ne smatra se da je nastao osigurani slučaj prekida rada od opasnosti poplave, bujice i visoke vode ako je oštećenje osiguranog pogona nastalo:
    - a) sa unutrašnje strane na cjevovodima, kanalima, tunelima, prouzrokovano mehaničkim djelovanjem vode,
    - b) od slijeganja tla kao posljedica poplave ili bujice,
    - v) od podzemnih voda u uskopima, niskopima, podzemnim hodnicima i jamama rudnika,
    - g) od plavljenja vode izliveno iz kanalizacione mreže osim ako je do izlivanja došlo usljed poplave i bujice,
    - d) u živim i suvim koritima potoka i rijeka, kao i na prostoru između potoka, odnosno rijeka i nasipa (inundaciono područje), osim ako se posebno ugovori i obračuna premija,
    - đ) na poluproizvodima, gotovim proizvodima, robe i materijalu koji nisu uskladišteni na paletama visine najmanje 10 cm ili na za to propisan način,
    - e) na hidrograđevinskim objektima usljed podlokavanja sa spoljne strane, na kanalima, tunelima i cjevovodima i štete usljed pritiska prouzrokovanog poplavom u smislu prethodnog stava, osim ako se drugačije ugovori.
- (9) Obim opasnosti izlivanja vode iz instalacija
- 1) Izlivanjem vode, u smislu ovih Uslova, smatra se:
    - a) neočekivano izlivanje vode iz vodovodnih i odvodnih (kanalizacionih) cijevi, kao i iz uređaja za grijanje i drugih uređaja i aparata koji su priključeni na vodovodnu mrežu, usljed oštećenja (loma, prskanja ili otkazivanja uređaja za upravljanje i sigurnost) tih cijevi, uređaja i aparata,
    - b) neočekivano izbijanje pare iz uređaja za toplu vodu ili parno grijanje.
  - 2) Osiguranik je dužan da se brine o održavanju vodovodne i kanalizacione mreže, uređaja za grijanje toplom vodom i parno grijanje, kao i njihovoj zaštiti od zamrzavanja.
  - 3) Osiguranjem nije pokrivena šteta zbog prekida rada od izlivanja vode iz instalacija koja je nastala:
    - a) od izlivanja vode iz otvorenih slavina kao, i iz odvodnih (kanalizacionih) cijevi ako je do izlivanja došlo od zagušenja cijevi,
    - b) od izlivanja vode iz oluka i cijevi za odvod kišnice,
    - v) usljed dotrajalosti, istrošenosti i korozije,
    - g) zbog gubitka vode i izgubljene dobiti od gubitka vode,
    - d) kao posljedica povrede dužnosti osiguranika iz tačke 2. ovog stava,
    - đ) od slijeganja tla kao posljedice izlivanja vode iz instalacija.
- (10) Obim opasnosti klizanja tla
- 1) Klizanjem tla, u smislu ovih Uslova, smatraju se iznenadni pokreti zemljine površine na kosom terenu sa jasnom manifestacijom lomova na površini tla i srozavanju koji sa pojavom jakih deformacija i širokim pukotinama na građevinskom objektu nastaju u kratkom periodu.
  - 2) Osiguranjem nije pokrivena šteta zbog prekida rada od klizanja tla koja je nastala od:
    - a) geološkog klizanja tla ako je tlo na kome se nalazi osigurani građevinski objekat već počelo da geološki klizi u trenutku zaključenja osiguranja,
    - b) klizanje tla prouzrokovano djelatnošću čoveka, kao na primjer usljed usjecanja tla (ulegnuća),
    - v) slijeganje tla (ulegnuća),
    - g) polaganog geološkog klizanja tla koje se ispoljava u manjim pukotinama na građevinskom objektu,
    - d) živog pijeska, gorskog udara i zarušavanja u uskopima, niskopima, podzemnim hodnicima i jamama rudnika,
    - đ) troškova za saniranje tla.
- (11) Obim opasnosti odronjavanja
- 1) Odronjavanjem, u smislu ovih Uslova, smatra se otkidanje i pad materijala kao geološke pojave.
  - 2) Smatra se da je nastao osigurani slučaj odronjavanja samo onda ako je materijal koji se odronio udario u osiguranu stvar, uništio je ili oštetio i ima za posledicu prekid rada.
  - 3) Osiguranjem od prekida rada nisu obuhvaćeni troškovi za saniranje tla sa koga je nastalo odronjavanje.

- (12) Obim opasnosti sniježne lavine
  - 1) Sniježnom lavinom, u smislu ovih Uslova, smatra se sniježna masa u pokretu koja se otkida s planinskih strana.
  - 2) Osiguranjem je pokriven i prekid rada prouzrokovan oštećenjem stvari usljed vazdušnog pritiska od sniježne lavine.
- (13) Obim opasnosti iscurjenja tečnosti (lekaže)
  - 1) Iscurjenjem tečnosti (lekažom), u smislu ovih Uslova, smatra se iscurjenje tečnosti, odnosno gasova iz nepokretnih sudova i cisterni, cjevovoda i slično, ako tečnost iscure zbog iznenadnog prskanja suda ili neočekivanog kvara na ugrađenim uređajima za ispuštanje i utakanje tečnosti.
  - 2) Osiguranjem nije pokrivena šteta od prekida rada od iscurjenja tečnosti (lekaže) ako tečnost iscure zato što su prskanja sudova i kvar na uređajima nastali usljed dotrajalosti, lošeg održavanja posude, odnosno uređaja, lošeg zaptivanja ili loše zaptivke.
- (14) Obim opasnosti izlivanja užarene tečno rastopljene mase Od opasnosti izlivanja užarene tečno rastopljene mase pokrivena je šteta od prekida rada koja je prouzrokovana na osiguranim stvarima nastala usljed neočekivanog izlivanja užarene tečno rastopljene mase izvan mjesta određenog za ispuštanje i odvođenje.
- (15) Obim opasnosti samozapaljenja zaliha
Prekid rada od opasnosti samozapaljenja zaliha obuhvaćen je osiguranjem samo ako su zalihe uskladištene i ostale radnje izvršene po zakonskim, odnosno tehničkim propisima.

Šteta od prekida rada, mjesto osiguranja i garantni rok

Član 4.

- (1) Štetom od prekida rada, u smislu ovih Uslova, smatra se iznos poslovnog dobitka, kojeg osiguranik u periodu stajanja zbog prekida rada nije mogao ostvariti i nepokriveni iznos osiguranih troškova ostvarenih, odnosno nastalih u tom periodu.
- (2) Osiguravač je u obavezi za štete koje bi nastale od prekida rada u ugovorenom trajanju od najmanje 3, a najviše 12 mjeseci (garantni rok) računajući od dana kada je nastao osigurani slučaj.
Garantni rok se može ugovoriti u trajanju i do 24 mjeseca, ako se to posebno ugovori i plati posebna premija.
Dužina ugovorenog garantnog roka, u toku trajanja osiguranja se smanjuje (iscrpljuje) sukcesivno za odgovarajući period (broj dana) za koji je bila obračunata naknada. Kod narednog prekida rada osiguravač je obavezan samo za neiskorišćeni period garantnog roka (ostatak).
- (3) Osiguranje prestaje kada osiguranik iskoristi pravo iz cijelog garantnog roka usljed jednog ili više prekida rada.
- (4) Ako osiguranik poslije prekida rada, koji je trajao kraće od garantnog roka, želi da ponovo ima osiguravajuće pokriće za ovaj ili drugi garantni rok, dužan je da zaključi novo osiguranje. Prilikom zaključenja novog osiguranja priznaće se dio premije koji otpada na neiskorišćen dio garantnog roka.
- (5) Osiguravač nije u obavezi, ako šteta usljed prekida rada bude povećana:
  - 1) zbog vanrednih događaja koji su nastupili za vrijeme prekida,
  - 2) zbog ograničenja ponovne izgradnje, odnosno opravke na osnovu odluke nadležnog organa vlasti ili ograničenja u proizvodnji,
  - 3) time što osiguranik nije raspolagao dovoljnim novčanim sredstvima ili nije bio u mogućnosti da blagovremeno obavi uvoz potreban za obnovu privredne djelatnosti,
  - 4) usljed izvršenih promjena i poboljšanja prilikom obnove,
  - 5) time što je prekid rada u oštećenom osiguranom pogonu prouzrokovao prekid rada u drugom pogonu, koji nije fizički oštećen, osim ukoliko nije osiguran po ovim Uslovima,
  - 6) usljed posljedica kod drugih pravnih lica sa kojima oštećeni osiguranik ima poslovne odnose ili ugovor o kooperaciji, iako ima zaključeno osiguranje od prekida rada po ovim Uslovima,
  - 7) zbog nestanka ili uništenja novca, vrijednosnih papira, poslovnih knjiga, planova, crteža, bušenih kartica, magnetnih traka, datoteka i drugih sličnih dokumenata.

Vezivanje osiguranja prekida rada za osiguranje od opasnosti od požara i nekih drugih opasnosti

Član 5.

- (1) Osiguranje, u smislu ovih Uslova, može se zaključiti uz uslov da je prethodno ili istovremeno zaključeno, kod istog osiguravača i osiguranje za osnovna i nenovčana obrtna sredstva od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti.
- (2) Obaveza da se naknadi šteta iz osnova osiguranja po ovim Uslovima postoji samo onda ako postoji obaveza da se naknadi materijalna šteta iz osnova osiguranja od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti.
- (3) Ako prestaje da važi ugovor o osiguranju od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti, prestaje da važi i ugovor o osiguranju zaključen po ovim Uslovima.

Visina osiguranog poslovnog dobitka i troškova (suma osiguranja)

Član 6.

- (1) Sumu osiguranja utvrđuje osiguranik, ukupno ili po elementima/dijelovima, na jedan od slijedećih načina:
  - kao sumu osiguranja koja predstavlja iznos dobijen množenjem godišnje planiranih/ očekivanih vrijednosti sa količnikom dužine garantnog roka i perioda trajanja osiguranja (uvijek 12 mjeseci),
  - kao sumu osiguranja koja predstavlja zbir dinamičnih mjesečnih utvrđenih iznosa.Ovi iznosi predstavljaju najniže iznose na koje se može zaključiti osiguranje.
- (2) Osiguranik može, unaprijed, ugovoriti automatsko mjesečno povećanje sume osiguranja, ukoliko plati odgovarajući doplatak.
- (3) Ovako utvrđene i ugovorene sume osiguranja predstavljaju i gornju obavezu osiguravača (limit pokrća).

Naknada iz osiguranja

Član 7.

- (1) Osiguraniku se naknađuje stvarni iznos osiguranog poslovnog dobitka koji nije mogao ostvariti za vrijeme prekida rada, ali najviše do pojedinačnih limita pokrća.
- (2) Osiguraniku se naknađuje stvarni iznos osiguranih troškova ako su oni i dalje potrebni i ekonomski opravdani i ako bi ih osiguranik imao i da nije bilo prekida rada, ali najviše do pojedinačnih limita pokrća.
- (3) Prilikom utvrđivanja štete zbog prekida rada imaju se uzeti u obzir sve okolnosti koje bi pozitivno ili negativno uticale na rezultat osiguranika i da nije bilo prekida rada.
- (4) Ukoliko osiguranik ne ispunji obaveze iz stava (2) člana 11 ovih Uslova, odnosno ne ugovori odgovarajući doplatak, naknada će se, u svakom slučaju obračunavati u srazmjeri između ugovorene sume osiguranja i odgovarajuće sume osiguranja svih organizacionih jedinica na istoj lokaciji. Odgovarajuća suma osiguranja utvrđuje se na isti način kako je regulisano u stavu (1) člana 6 ovih Uslova.
- (5) Za trajanje prekida rada do tri dana ne utvrđuje se naknada. Utvrđena naknada preko 3 dana smanjuje se za 10%. Ne može se ugovoriti osiguranje bez učešća osiguranika u naknadi, kao ni sa učešćem manjim od 10%.
- (6) Naknada iz osiguranja ne može služiti osiguraniku kao osnov za sticanje neopravdane ekonomske dobiti.

Obaveze osiguranika kada nastane osigurani slučaj

Član 8.

- (1) Ukoliko nastupi neposredna opasnost ili se ona već počela ostvarivati osiguranik je obavezan da o tome tog istog dana obavijesti osiguravača usmeno. Ukoliko to isto ne učini i pisanim putem narednog dana, osiguravač može utvrditi finansijski efekat neispunjenja te obaveze i srazmjerno tom uticaju umanjiti iznos naknade.
- (2) U slučaju prekida rada osiguranik je dužan:
  - 1) preduzeti potrebne mjere za otklanjanje ili smanjenje štete od prekida rada, a naročito da preduzme mjere koje će smanjiti vrijeme trajanja prekida i da se, u tom, pogledu pridržava uputstva, koje osiguravač daje,
  - 2) da u cilju smanjenja štete preduzme mjere u okviru mogućnosti da se radnici koji su ostali bez posla zbog prekida rada zaposle bilo u kom drugom pogonu ili drugoj organizaciji,
  - 3) da osiguravaču, njegovim predstavnicima i stručnjacima dozvoli istraživanje i utvrđivanje uzroka i visine štete i obima obaveze naknade štete, kao i da na zahtjev osiguravača pruži pismeno sva obavještenja, kao i ostala dokumenta koja mogu tome poslužiti. Naročito je dužan da u tom cilju stavi na raspolaganje poslovne knjige, bilanse, inventarne liste, račune, bilješke o poslovanju za vrijeme tekuće godine, a prema potrebi i za prethodne godine.
- (3) Ako osiguranik povredi neku od obaveza iz stava (1) i stava (2) tačke 3 ovog člana, osiguravač neće biti u obavezi da naknadi štetu ili da je naknadi samo djelimično, osim ako povreda nije učinjena namjerno ni sa velikom nemarnošću. Osiguravač će biti u obavezi da naknadi štetu ako povreda dužnosti velikom nemarnošću iz stava (1) i stava (2) tačka 3 nije bila od uticaja na utvrđivanje uzroka, obima i visine naknade. Isto tako osiguravač će biti u obavezi u slučaju povrede obaveza iz stava (2) tačka 1 velikom nemarnošću ako obim štete ne bi bio manji i da je osiguranik obavezu valjano izvršio.

Utvrđivanje visine naknade

Član 9.

- (1) Visina naknade se utvrđuje na bazi poznatih i priznatih adekvatnih metoda prilagođenih i prikladnih svakoj konkretnoj situaciji sa ciljem što objektivnije i tačnije procjene, uzimajući za bazu evidencije, podatke i dokumenta koja su verifikovana od odgovarajućih institucija ili su takvog karaktera da predstavljaju realnu podlogu za tu svrhu.
- (2) U određenim situacijama moraju se koristiti mjerodavni podaci prethodnog perioda ili nekoliko prethodnih godina.

Naknada troškova za otklanjanje i smanjenje šteta

Član 10.

- (1) Osiguranik je dužan preduzeti sve potrebne mjere da se spriječi nastupanje prekida rada, a kada je do toga ipak došlo da preduzme sve mjere, u njegovoj moći da se šteta smanji ili ne poveća.
- (2) Ukoliko osiguranik za nepreduzimanje prethodnih mjera nema opravdanih razloga, obaveza osiguravača se smanjuje za onoliko za koliko je time šteta povećana.
- (3) Osiguravač je dužan naknaditi, bez ograničenja, troškove iz stava (1) i onda kada preduzimanje tih mjera nije dalo očekivane rezultate.
- (4) Osiguravač može, ukoliko osiguranik ne preduzme dogovorene ili naložene mjere ni posle određenog roka i zbog toga dođe do uvećanja štete, za odgovarajući iznos umanjiti naknadu.

Zaključivanje ugovora o osiguranju

Član 11.

- (1) Osiguranik može biti svako pravno lice koje obavlja određenu privrednu djelatnost na bazi koje ostvaruje ukupan prihod, odnosno utvrđuje rezultat u skladu sa zakonom.
- (2) Osiguranik, iz prethodnog stava, je dužan da zaključi ovo osiguranje za sve organizacione jedinice na istoj lokaciji bez obzira da li se nalaze u odvojenom ili jedinstvenom riziku. Ukoliko to ne uradi, kod utvrđivanja naknade, primjeniće se odgovarajuća proporcija, međutim, proporcija se neće primijeniti ukoliko osiguranik ugovori odgovarajući doplatak.
- (3) Samo ukoliko to posebno ugovori, osiguranik iz stava (1) može zaključiti ovo osiguranje i za organizacione jedinice koje nisu pravno lice (pogon, jedinica i slično) pod uslovima da:
  - 1) se nalaze u odvojenom riziku i nisu tehnološki povezane,
  - 2) obezbjeđuju mjerodavnu evidenciju,
  - 3) ostvaruju poslovni prihod na bazi konkretnih uslova privređivanja i
  - 4) se formiranje poslovnog dobitka i troškova uobičajeno knjigovodstveno iskazuje.

Obračun premije

Član 12.

- (1) Premija se obračunava unaprijed, prilikom zaključenja osiguranja. Konačni obračun premije se ne vrši.
- (2) Osnovica za obračun premije, zavisna od načina osiguranja je:
  - kod najnižeg iznosa, iznos utvrđen na početku perioda osiguranja (član 6 stav (1) prva alineja),
  - kod mjesečno ugovorenih iznosa godišnji zbir mjesečnih iznosa (član 6 stav (1) druga alineja).Ova osnovica se povećava za eventualno ugovoreno povećanje u smislu člana 6 stav (2) ovih Uslova.

Važnost drugih uslova osiguranja

Član 13.

- (1) Ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim Uslovima, na osiguranja zaključena po ovim Uslovima, primjenjuju se i:
  - a) Opšti uslovi za osiguranje imovine i
  - b) Uslovi za osiguranje od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti.

Datum početka primjene 27.02.2008.godine